

handling om en episode i Trediveårskrigen historie, som kaster lys over magtforholdene ved Østersøen.

Efter Christian IV's nederlag blev Rostock indviklet i krigsbegivenhederne. Wallenstein blev forlenet med Mecklenburg, og han havde brug for de store handelsbyer i kampen mod Danmark og som baser for den planlagte kejserlige flåde. Da han krævede Rostocks støtte, valgte rådet at betale en sum penge og yde materiel hjælp mod at slippe for indkvartering; derimod fik krigspartiet overhånd i Stralsund, og Wallensteins krav blev afvist.

Svaret på Rostocks beslutning blev en dansk blokade, som snart bragte byen i vanskeligheder. Man prøvede at få kong Christian til at respektere byens neutralitet, og samtidig bad man Gustav Adolf om svensk bistand mod danskerne og Wallenstein.

Gustav Adolf misbilligede den danske blokade, som generede svensk handel, og han var modstander af Wallensteins planer; men alligevel holdt han Rostock hen og svarede med forslag og henstillinger, som i virkeligheden savnede mening. Denne holdning står i modsætning til den svenske holdning ved Stralsund. Her var det Sverige som var ivrigst for at yde hjælp. Gustav Adolf ser Stralsunds betydning som udgangspunkt for en evt. svensk indgriben i Tyskland. Rostock lå indenfor dansk interesseområde – den by måtte affinde sig med de stridende, som den bedst kunne.

Paul Dahl.

E. Briand de Crèvecoeur: Herluf Trolle Kongens Admiral og Herlufsholm Skoles Stifter (C. A. Reitzel, 1959). 163 s.

Kontreadmiral E. Briand de Crèvecoeur har i sit otium udgivet flere bøger om den danske flådes betydelige mænd. Disse bøger har medvir-

ket til at øge kendskabet til marinens udvikling, så man ser med glæde, at admiralen fortsætter sit forfatterskab med en bog om Herluf Trolle.

Med forfatterens hele baggrund er det forståeligt, at han lægger hovedvægten på Herluf Trolles karriere til søs, selvom den kun omfattede de sidste år af Herluf Trolles liv. I bogens første trediedel skildres Herluf Trolles og Birgitte Gøyes ungdom, og ved sin skildring af Herluf Trolles grundige studier i udlandet afbalancerer Briand de Crèvecoeur Troels-Lunds og Arups nedsættende bemærkninger om Herluf Trolles intelligens. Fremstillingen af Herluf Trolles politiske gerning og hans strid med Peder Oxe er meget mangelfuld. Hele denne langvarige trætte, som rystede dansk politik, afgøres med nogle common-sense betragtninger, som ikke når problemets kerne.

Kapitlerne om Herluf Trolles virksomhed til søs prægtes af forfatterens grundige kendskab til maritime forhold. Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at Herluf Trolle forsøgte at sikre samarbejde mellem flådens enkelte skibe under kamp; men Briand de Crèvecoeur fremhæver, at reglerne om taktik ikke virkede efter ønske på grund af personellets udygtighed. Bogen handler mere om krigeren end om flådens øverste administrator, så man hører intet om årsagen til, at den danske flåde i løbet af krigen blev den svenske underlegen, og om Herluf Trolles betydning for flådens udvikling.

E. Briand de Crèvecoeurs bog er en læseværdig og vederheftig beretning om en af dansk adels fineste karakterer, og den kan læses som et bidrag til dansk søkrigshistorie – medens vi venter på det udførlige og videnskabelige værk om den danske marines historie.

Paul Dahl.